

Jacob van der Burgh.

In de brieven aan Constantijn Huygens, op de Leidse bibliotheek bewaard, vindt men een aantal van deze dichtes, waarvan de oudste in 1625 de laatste in 1658 zijn geschreven.

v. d. Burgh was in 1601 of in 1600 geboren. Te vinden van hem in deze verzameling een nieuwjaarsbode, gedruktend eend. Jan. 1628 waarin dit compleet voorkomt.

ook gedrukt. in Cateje II. 65.

Lecturen is den bezet van drymaal negen jaeren,
waerom de lere te sijn in kinttekeghe meek verloor,
En die het beste deel van 't levent somer waeren
Behouden wote min en baekte kuyten spoor!

Ik geloof dat in die laatste bekendheid wel iets
woud is. Het en van de brieven blijft, dat Huygens
de toekend of althand de verolijheid van levent van
zijn vriend niet geheel goedkeurde. Hij beschuldigde
hem het "Vine", waaronder dan wel het "Vine le vin
et Hamour" zal te verstaan sijn, te veel gebruikte.

Ongetwyfeld was v. d. Burgh een aangenaam geest,
die, als Huygens zelf, het Franck, Latijn, Italiaens
even gemakelyk schreef en versen maakte, als in
het Nederduitsch. E wordt wel in een brief van

v. d. Burgh van een door hem voorgenomen huwelyk
gesproken; maar het blijft duydelyk geuey, dat
hij nooit gehand is geweest. De bedoelde brief
is van 1 December 1632 uit Amsterdarn, en geschreven

kort nadat v. d. Burgh zijn meester, de Franckse
Stadhouder Christ Casimir, die in dat jaar voor

Roermond snevelde, verloren had. Als naar
gewoonte wendde hij zich naar Huygens, die

in Valgenout van de vrienden zijner jeugd wel een
last had. Hij was hoog geplaatst en werd geacht
door zijn invloed, aan eender menich te kunnen

Vergelyk Sijzenbecks Cateje II 58
ook mijn aantekening daerop.

Ik p. ook van Drostshuygen door zijne invloed als
professor aan de illustre school te Prada geplaatst,
maar wien hij in 1648 of 1649 weermanen moest, collega
te geven en zijn eygelijk leuen te laten omen. Prochtel.
huygen weontschuldigt zich in eenen in de versame,
leig verhanden brief ons het niet houden van collega

in het gelyk door de verblazing, dat hij geboren
keeft, zoo lang slechts een enkel loothoudt kunnen
en voor tijde egyptijde loevanwijze, dat hij woonneemt
is, de dienstmaagd, met wie hij leefde en was
deugdhou hij roomb, te huren. Daer ijs, schijft hij,
een menichke van freedhouder die onafkouwde
tijde, op die wijze huyghoude, en niemand sprecht
er een woord of; de heer Rivet evenwel heeft
hij ghedrongen haer te laeten gaen of haer
te hrouwen.

Men had hem in Tuisland befehuldigt
en Arminian te zijn.

(+) De opvolging in het secretaris.
schap van den opvolger van Casimiro
Casimiro, den Prinschen theshouder
Hendrick Casimiro.

Wat is dit?

voldoen. L-schuyff v. d. Purgch in den bedoelden brief-
« Depuis la mort de mon Maître je me suis
tenu kantost en Frite, kantost ied, ai je
m'agnoi le plus au regard de tant de
kennetstetie et bonnes promesses qu'on m'ay
faisoit, ou je me lais fois allen de haut plus
volontairement que j'avi pris un petit desgoust
de la Cour, par l'effect que presentoit de quelques
mauvois imaginations qu'on avoit donnees
à mon bon Sieg. et aultres. Je vous laispe
à consider, Monsieur, si j'ay aspe de capacite
ou de malice pour contraindre quelque chose au
mauvais mariage qu'accunt leschoient de
baspe entre mon Maître et Monsieur le
Princ. J'en ay été pourtant soupconné. Ortae
la haine qui me venoit des gens d'Espie, et
qui me causoit une meffiance insupportable
à un homme de bien, et m'a fait departir de
l'intention de l'intention de solliciter la
continuation de ma charge. (+) Depuis il se m'est
offeré une occasion de me sauver par un mariage,
si haut estoit que je tinspe ma charge. Une
raison importante ce me semble et qui me
faict vous prier bien humblement de m'as
fester de votre aide. J'entens aspe tant cette
affaire, il y faut des moyens pour porter coup.
Je n'en say pas d'autre qu'une bonne recon,
mandation de bon Sieg. à Monsieur le conte
Henry et une vostre à Madame. Sans cela
je viendray trop tard. Je ne scauroy vous
exprimer comme quoy je ne vouldroy pas être
trop éloigné d'une action si solennelle
que sera le traicté de mariage.

De brieven en gedichten, door v. d. Purgch, toen
hij nog te Leiden was, aan Huygens geschikt, hebben
een geheel anders toon. Zij behelven bittere klachten
over het gemis van Huygens, die als dubbel was

Koninklaamen II 119.

verheyligt, zonder dat nog het onderkeid in
maatschappelijke stand daarin merkbaar is.
Le klyk uit, dat v. d. Purgch, even als Huygens,
musicus was, en dat na het vertrek van den lastete,
de luit ter zijde was gevoesen. Sommige der brieven
zijn door Brocherhuyzen mede onderzocht.

Een der gedichten, van 14 January 1625 gedagteerd,
wirdt uit over het vreden van de pest te Leiden
op een wijze, die wel iets welgelykt heeft. Huygens
gaf daarop den overlag in zijn gedicht aan v. d.
Purgch, door Poelderijck onbeveerdelyk als van 1624
voorgesteld. Het was, Blykous de Otia, lib. 4. 161,
van 1625. Van't zelfde jaar is het gedicht "Prouk
der wonderlike wenschen" Koninklaamen II 119.

Medet v. d. Purgch secretaris van den Prinschen
the Thonck Casimiro was gevoeden, volghet
hij darenook in den oorlog. Verscheidene brieven van
1629 zijn uit Westham, het kwartier van den stad,
koudes bij de belegering van Westingeborgh, gedag.
teekend. Bij welke gelegenheden zag hij zijn geliefde
Constantijn weder. Het schijft hij den 5 Mei 1629
uit het "Quartier de Westham", aan Huygens.

« Si j'ai aucun sujet de m'aciner à l'armée,
c'est toujours l'esperance que j'ay de vous y voir;
S'il y aint faute de vous j'y pense toujours
quelque chose à dire. Et si ce n'estoit aspe de me
voir frustré de cet espoir, l'on me fait auoir
que c'est faute de tanté. De ceci je suis grandement
en peine, et vous prie de m'aspeurer du contraire
par un mot de votre main, si tant est que la
nature est si equitable qu'elle ayne mieux
de conserver les vrais hommes que ceux qui ne
le sont qu'en apparence. J'ay été tout aise
d'entendre l'accroissement de votre famille et
participer à cette joye comme celui qui est
passionnement, Monsieur

Votre serviteur bien humble
v. d. Purgch.

Hij verlijft te Leeuwarden bekenende v. d. Purgch